

18.8.2019, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Bože, pro své jméno mě zachraň, ujmi se mé pře svou mocnou silou. Slyš moji modlitbu, Bože, naslouchej slovům mých úst. Ochotně ti budu obětovat, vzdávat chválu, Hospodine, tvému jménu, protože je dobré. Ze všeho soužení jsi mě vysvobodil, pád nepřátel spatřilo mé oko. (Ž 54, 3-4.8-9)

PÍSEŇ 440 ozvi se,

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože bohatý v milosrdenství! Ty jsi poslal svého Krista, aby vzal na sebe naše odsouzení a daroval nám odpuštění všech vin. S velikou bázní tě pro to chválíme. Mysleli jsme, že se o sebe umíme dobře postarat, a zatím jsme úplně slepí pro jedinou skutečnou záchranu. V nicotných věcech se rozhodovat dovedeme, ale tam, kde jde o poslední soud, jsme pošetilí a neteční. Dej nám Ducha svatého, aby nás naučil pravé prozíravosti. Když jsi nám poslal Spasitele, pomoz nám, abychom se ho bez odkladu uchopili a byli ze soudu vyňati. Dej, ať nás k tomu vyburcuje to slovo, na jehož zvěstování dnes čekáme. Prosíme, aby pronikalo i k těm, kteří tvou milost dosud nepoznali. Co jsi světil své církvi, ať slouží ke spáse všem lidem a národům. Světlo Kristova evangelia stačí osvětlit naši mysl a proniknout všechny temnoty světa. Amen.

I. ČTENÍ / Za 14, 16-19

PÍSEŇ / 192 dobře staví, 178, 209

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, náš soudce, dal jsi zvěstovat v Kristu spasení. Pozvedáš všechny, kdo ve tvém slovu rozpoznali příležitost záchranu. Prosíme, dej nám na tento dar pohotově odpovídat. Dej prozíravost ve věcech tvého království. Ať své rodiny spravujeme podle tvého práva a soudu. Ať neutráčíme čas svého života v marnosti, ale jsme celí ve tvé službě. Ať se naše děti naučí rozlišovat pravý život od povrchních zážitků. Ať jsou unavení a staří povzbuzováni k nové rozhodnosti vzhledem ke dni tvého příchodu. Ať nikdo už neodkládáme příležitost ke smíření, obnově věrnosti a k lásce. Ať je tvá církev v tomto posledním čase naplněna střízlivou rozhodností, aby dosvědčovala na všech místech tvé evangelium každému člověku. Ať se kazatelé a presbyteři sboru nebojí vzít znovu vážně tvé dno. Prosíme za lidi a národy, kteří jsou v mezní situaci: proměň jejich nouzi v počátek nového života. Shlédni na zemi a přijď svým královstvím skrze Krista, v jehož jménu se nyní společně modlíme.

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) (1Kor 10, 12-13) (Ef 5, 8-10)

Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství. Nic jsme si totiž na svět nepřinesli, a také si nic nemůžeme odnést. Máme-li jídlo a oděv, spokojme se s tím. Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení. Ty však se tomu jako Boží člověk vyhýbej! Usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. (1 Tim 6, 6-11)

POŽEHNÁNÍ Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Amen. (Ž 67, 2n)

PÍSEŇ 485 král věčný,

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / Lk 16, 1-9

Na práci nejsem, žebrat se stydím. Říká si nepoctivý správce poté, co ho jeden bohatý člověk a současně jeho pán zbaví správcovství svého majetku poté, co vyjde najevo, že s ním špatně hospodaří. A jde a udělá něco, co by jen tak někoho nenapadlo, odpustí dluhy postupně všem dlužníkům svého pána, aby ho za to tento následně pochválil, a ještě pronesl něco v tom smyslu, že synové tohoto světa se k sobě mají navzájem lépe než synové světla.

A kdo tomu teď rozumí, ať zvedne ruku. Důležité zkrátka je mít se navzájem rádi, a to i za cenu nespravedlivého mamonu či špatného hospodaření, protože až to všechno jednou pomine, čeká nás něco ještě lepšího, věčný příbytek v nebesích.

V nebi totiž žádný majetek nebude, všechno zůstane hezky tady na zemi a tam už budeme mít jiné starosti, např. s kým vším se potkáme a jak s ním vyjdeme, neboť už to bude tak trochu napořád.

Zatím jsme však stále tady a musíme, měli bychom nyní vyřešit, jak jednat tak, aby to bylo prozíravé a mysleli bychom především na svou budoucnost a nedali se ničím a nikým vyvést z míry. Ani špatným hospodařením ani několika dlužníky. A jak být i vůči sobě prozíravější, aby nás nic z toho nemuselo překvapit.

Nuže, jde se na to. Prozíravost znamená především myslet dopředu, a to dostatečně dopředu. Takže když vás někdo obviní z toho, že špatně hospodaříte, jděte a udělejte něco zcela nečekaného, např. si celou situaci ještě zhoršete tím, že začnete odpouštět dluhy, které se nějak vztahují k vašemu pánovi a uvidíte, co se stane. Myslet dopředu, a to dostatečně dopředu totiž znamená přestat se ohlížet za svými chybami a podívat se na to, co můžu udělat pro své bližní, jak si můžu získat je, když už ne svého pána a půjdu a polovinu nebo aspoň dvacet procent nebo kolik jim odpustím. Snížím jim dluh tím, že ho prostě snížím, stejně už nemám co ztratit a měj se hezky.

A teď co je na tom tak geniálního. Prohlubovat vzájemné vztahy vzájemným přijímáním a obdarováním. Ono není těžké napsat někomu dopis, že dluží tolik a tolik, ale už je o dost náročnější za ním zajít, slušně a lidsky si s ním popovídat, jak se má a co dělá, příp. čím žije a proč a vše ostatní vám už bude přidáno. Anebo taky ne, tohle člověk nikdy neví, ale zkusit se to aspoň občas může. Za to se přece nic nedá, maximálně čas, který ano, můžu využít taky k něčemu jinému, ale proč ho nevěnovat vzájemnému odpouštění. Ať už dluhů nebo i jiných věcí. Důvod i příčina se najde vždycky a vždy je i co řešit, stačí jen chtít a jak nepoctivě správcovat, tak poctivě naslouchat. Jak nepraktické, ale zato hluboké a pravdivé.

Ale ano, i o penězích je potřeba mluvit, ne, že ne, ale taky nejen o nich, peníze budou, my nebudeme, ale to už trochu přeháním. Majetek a prachy jsou důležité, ale ještě důležitější jsme my, co tu jsme tady, a to myslím naprosto vážně. Však taky čím víc lidí, tím víc i všeho ostatního, všelijakých nápadů, myšlenek, úvah, ale i zážitků, vzájemných setkání a dobrých slov a vše ostatní se třeba již pohrne. Anebo taky ne, tohle člověk nikdy neví.

Co ale ví, je, že když si ani na tu pořádnou práci moc nevěřím nebo na ni moc nejsem, kopat nemohu a na žebrotu si taky netroufám, musím zkrátka vymyslet něco jiného. Něco, co by nikoho jiného v životě asi ani nenapadlo, postavit své pomalu zbavované správcovství úplně na hlavu a jít a dojít až na hranu všeho toho obviňování ze špatného hospodaření a nekalých rozhodnutí a třeba si získám přátele někde jinde. Když mne můj pán zbavuje správcovství, ať už ho k tomu vede, co chce, prostě půjdu jinam a třeba mě vezmou jinde. Jak prozíravé, jak budoucnostní.

Nemyslet na svůj neúspěch, co budu dělat, čím se budu živit, na práci stejně nejsem a žebrot taky není pro mě, tak svého pána prostě přeběhnu a ne, že by on chtěl něco někomu odpouštět, ale napíšu jim jednoduše nový dlužní úpis nebo ať si ho klidně napíšíou sami, já už jim řeknu, kolik a hotovo, konec, máme skoro vyhráno. A šlo to celkem rychle.

Ale je to fakt tak jednoduché? A co když na to nemáme? Nemáme sílu odpouštět, jít za tím druhým a fakticky se postavit proti svému pánu, a jeho dlužní úpisy prostě přepsat. Co když nás samotné tak tlačí bota, že si na to ani netroufneme, natož abychom řekli, tu je tvůj úpis a napiš si nový. Co když je nám to nepoctivé správcovství a de facto špatné hospodaření s námi svěřeným majetkem tak protivné, že bychom všechny ty dlužníky raději zkasírovali spíš ještě víc, už protože kdo něco dluží, měl by to i splácet.

Jenže o tom to podobenství není. Je o tom a částečně i vychází z toho, že je někdy lepší zaměřit se na budoucnost, ať tu svou nebo těch druhých dlužníků a ne jen na ať už možná nebo reálná obviňování z toho, že něco třeba nebo třeba něco dělám špatně. Budoucnost si ostatně nejde koupit ani spočítat, jen ji vzít do svých rukou a vydat se jí takzvaně všanc. Sto věder oleje? Napiš padesát. Sto měr obilí? Napiš osmdesát. Vždyť je to skoro jedno.

A pochvala je už skoro na cestě. Jak je to možné? Odpuštěním, a to i toho jinak špatného nebo ještě horšího hospodaření? Poctivě nepoctivou správou svěřeného majetku, který stejně není můj? Anebo něčím ještě jiným? Být lepší v tom, že si stejně nebudu nic počítat? Ani, ani.

Celý vtíp je v tom, že dobré vztahy, tj. život bez dluhů, ať už to znamená cokoliv, by měly a snad i mohly být přednější než téměř

cokoliv jiného. Někdy se to těžko vysvětluje, a ještě hůř žije, ale představme si člověka v těžké životní krizi, který je najednou odříznut od svého zaběhaného způsobu života, vytržen z toho, jak doposud žil, a cítí se naprosto bezradně, protože má pocit, že nic jiného už ani dělat neumí anebo nedokáže. A v takovéto krizi je už celkem jedno, zda a do jaké míry si to zavinil sám. Podstatné je, že se musí rozhodnout a podniknout kroky, co dál.

A v tom ho napadne vzpomenout si na dlužníky svého pána a jejich dluhy neboli hříchy jim zkrátka odpustí, jako by se skoro nechumelilo. Tak mu odpadne i veškeré riziko propuštění a žebroty, tak si získá aspoň je, i kdyby ho ten pán nakonec přece jen vyhodil, na což by měl jinak plné právo, a tak se i jedná, když nám jde o krk, když si třeba nevíme rady sami se sebou, když nám hrozí, že o všechno přijdeme. Prostě se pokusíme najít jinde a ono to kupodivu občas vyjde. Nakloníme si někoho jiného jen tím, že někde jinde zase slevíme a tím získáme i něco nebo někoho, co anebo koho jsme už třeba ani nečekali. A nakonec za to ještě můžeme být pochváleni. Jak prozíravé, jak i ve chvíli tísně a ztráty veškerých jistot, kdy na správce doléhá soud a hrozba vyhoštění, poznává onen nepoctivec, na čem v životě záleží. Jak i všechny peníze, postavení a všechno ostatní jsou nakonec vratké, když jde opravdu do tuhého a jedině, na čem opravdu záleží, a to i v tom našem lidském, je mít přátele, neří-

kám rovnou rodinu, ale přátele, kteří vás přijmou do svého domu. Učedníci jsou tak Ježíšem i tímto podobenstvím vyzýváni k tomu, aby před vztahem k penězům a jiným věcem dávali přednost vztahům k lidem a ke sboru obecně, aby vzájemné přátelství bylo pro ně důležitější než kolik kdo dá, aby dobré a laskavé slovo vždy převládalo a pravda a láska zvítězila nad lží a nenávisť.

A na tom všem záleží přijetí zde i ve věčných stanech. Na tom všem lámou se i synové tohoto světa, kteří i nás, syny světla učí, jak se i k sobě navzájem chovat. Jak ze sebe nejen tahat peníze, ale i si navzájem odpouštět. Tak jako i Bůh v Kristu odpouští nám.

A to všechny naše nepravosti, všechny naše dluhy i viny i hříchy, vše, čím se i my tak často trápíme a nevíme si s tím rady, to vše, a ještě mnohem víc nám Bůh v Kristu odpouští. A to, a ještě něco navíc můžeme i my odpustit svým blízkým i dalekým. Odpustit neznamená zapomenout, ale aspoň část dluhů svých i těch druhých odepsat a učinit je lidštějšími.

Neboť naše vzájemné vztahy spočívající ve vzájemném přijímání a obdarovávání jsou i pro Ježíše a jeho syny a dcery důležitější, než i může být nám samým milé. I když to sice zní poněkud neprakticky a naše sbory a s nimi ani naše vztahy to nezachrání ani náhodou, ale co když je i ta věčnost už skoro za rohem.

PÍSEŇ / 384 pomoz mi, 611 není lepší, 635 tvá, pane, láska,